

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΜΕΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ: ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
&
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ: ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Διδρυματικό Προγράμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
με τίτλο:

«ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ»

Κανονισμός Εκπόνησης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής
Εργασίας (Μ.Δ.Ε.)

ΑΘΗΝΑ 2025

Αιγάλεω, Μάρτιος 2025

Πίνακας τροποποιήσεων	
10/8/2018	Αρχική έκδοση.
11/9/2018	Προσθήκη της δυνατότητας επιλογής Α επιβλέποντα από τους φοιτητές και συνεργασίας μεταξύ δύο φοιτητών για την ίδια ΜΔΕ.
5/3/2019	Σύμπτυξη των ερευνητικών πεδίων, μαθήματα που αφορούν την διπλωματική εργασία, προσθήκη σταδίου υποβολής τελικού κειμένου (τρίτη πρόοδος), απαλοιφή όλων των παραγράφων που αφορούν την σύνταξη της ΜΔΕ και προσθήκη αυτών στο κείμενο «πρότυπες αρχικές σελίδες».
8/6/2019	Αποσαφήνιση της κλίμακας βαθμολόγησης των διπλωματικών εργασιών Διόρθωση της Συντονιστικής Επιτροπής
20/1/2020	Αλλαγή των ερευνητικών πεδίων που δηλώνουν φοιτητές και διδάσκοντες. Αποσαφήνιση των προϋποθέσεων λήψεως ΜΔΕ από δύο φοιτητές.
15/10/2020	Προστέθηκε ο έλεγχος Turnitin και ο έλεγχος τήρησης του προτύπου των ΜΔΕ μεταξύ δεύτερης και τρίτης προόδου.
8/6/2021	Προστέθηκαν στα ερευνητικά πεδία η «Ειδική Αγωγή», συμπτύχθηκαν μερικά από τα υπόλοιπα ερευνητικά πεδία. Αλλαγή των σταδίων ανάθεσης των διπλωματικών εργασιών.
4/3/2022	Αλλαγή του τίτλου του ΔΠΜΣ, διόρθωση του τρόπου ανάθεσης των διπλωματικών εργασιών στους φοιτητές. Αλλαγή του τρόπου διενέργειας των διπλωματικών εργασιών.
10/12/2023	Διόρθωση του τρόπου αξιολόγησης της διπλωματικής εργασίας (διόρθωση των επιμέρους μονάδων)
22/3/2025	Διόρθωση του τρόπου αξιολόγησης της διπλωματικής εργασίας (διόρθωση των επιμέρους μονάδων)

Περιεχόμενα

Άρθρο 1.	Ο σκοπός και οι εκπαιδευτικοί στόχοι της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	5
1.1	Σκοπός της Μ.Δ.Ε	5
1.2	Εκπαιδευτικοί στόχοι της Μ.Δ.Ε	5
Άρθρο 2.	Ανάληψη και εκπόνηση Μ.Δ.Ε	6
2.1	Επιβλέποντες Καθηγητές	7
2.2	Δήλωση πεδίων επιστημονικού ενδιαφέροντος	7
2.3	Ανάληψη Μ.Δ.Ε	9
2.4	Στάδια εκπόνησης της Μ.Δ.Ε	10
2.4.1	Εκπαίδευση στη σύνταξη διπλωματικών εργασιών	10
2.4.1.1	Δομή της Μ.Δ.Ε	10
2.4.1.2	Εύρεση, μελέτη και εισαγωγή βιβλιογραφικών πηγών	12
2.4.2	Πρώτη πρόοδος -σύνταξη αρχικών σελίδων	12
2.4.3	Δεύτερη πρόοδος - τελικό προσχέδιο του κειμένου	13
2.4.4	Τρίτη πρόοδος - παράδοση τελικού κειμένου	14
2.4.5	Έλεγχος λογοκλοπής	14
2.4.6	Έλεγχος τήρησης του προτύπου Μ.Δ.Ε	14
2.4.7	Τέταρτη πρόοδος- παρουσίαση Μ.Δ.Ε	14
2.4.8	Χρονική διάρκεια εκπόνησης και φόρτος εργασίας της Μ.Δ.Ε	15
2.4.9	Αλλαγή τίτλου και Εισηγητή Μ.Δ.Ε	15
2.4.10	Γλώσσα συγγραφής Μ.Δ.Ε	15
2.5	Παραδοτέα Μ.Δ.Ε	16
2.5.1	Κείμενο διπλωματικής εργασίας	16
2.5.2	Multimedia	16
2.5.3	Software/websites/Apps	16
2.5.4	Κατασκευές	16
Άρθρο 3.	Κριτήρια αξιολόγησης, παρουσίαση και βαθμολόγηση της Μ.Δ.Ε	16
3.1	Εγκυρότητα του περιεχομένου (30%)	16
3.2	Δομή της διπλωματικής εργασίας (10%)	17
3.3	Επιστημονική επάρκεια της ανασκόπησης (10%)	17
3.4	Ορθή χρήση βιβλιογραφικών προτύπων (5%)	18
3.5	Σωστή χρήση της Ελληνικής Γλώσσας (5%)	18
3.6	Καινοτόμα στοιχεία και ερευνητικές προοπτικές (20%)	18

3.7	Παρουσίαση (20%)	19
Άρθρο 4.	Ψηφιακές υπογραφές και ανάρτηση της Μ.Δ.Ε στο Ιδρυματικό Αποθετήριο «Πολυνόη»	20
4.1	Ψηφιακές υπογραφές.....	20
4.2	Ανάρτηση της Μ.Δ.Ε στο Ιδρυματικό Αποθετήριο «Πολυνόη»	21

Άρθρο 1. Ο σκοπός και οι εκπαιδευτικοί στόχοι της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Η ολοκλήρωση των σπουδών στο Δ.Π.Μ.Σ γίνεται με την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.), η οποία αποτελεί το επιστέγασμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Η Μ.Δ.Ε αποδίδει, σύμφωνα με τον Κανονισμό λειτουργίας του ΔΠΜΣ, στον/στην φοιτητή/τρια τριάντα (30) ECTS και αποτελεί μία εργασία σε πεδίο συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του ΔΠΜΣ. Κατά τη διάρκεια της εκπόνησής της ο/η φοιτητής/φοιτήτρια εκπαιδεύεται, υπό την καθοδήγηση του Επιβλέποντα Καθηγητή, στην, κατά το δυνατό, ολοκληρωμένη αντιμετώπιση ενός επί μέρους επιστημονικού θέματος, κάνοντας συνδυαστική χρήση των γνώσεων, που έχει αποκτήσει.

Η Μ.Δ.Ε είναι δυνατό να κινείται σε αμιγώς θεωρητικό επίπεδο, να περιλαμβάνει έρευνα πεδίου ή να στοχεύει στην παραγωγή ενός ολοκληρωμένου προϊόντος. Σε κάθε περίπτωση η επιλογή του θέματος και της μεθοδολογίας θα πρέπει να διασφαλίζουν τη σημαντικότητα της έρευνας, δηλαδή τη συνεισφορά της στη θεωρητική βιβλιογραφία ή/και στην επίλυση μεθοδολογικών ζητημάτων ή/και στο επίπεδο των πρακτικών εφαρμογών.

1.1 Σκοπός της Μ.Δ.Ε

Σκοπός της διπλωματικής εργασίας είναι να καταδείξει την ικανότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή να επεκτείνει τις γνώσεις του, να αφομοιώνει νέες γνώσεις και να τις εκφράζει ορθά.

Ο σκοπός της φοιτητικής έρευνας είναι η αναμόχλευση και η επισκόπηση της γνώσης που έχει αποκτηθεί, η οριοθέτηση και η μελέτη κάποιου προβλήματος, η ερμηνεία φαινομένων ή καταστάσεων και ο συνδυασμός των παραπάνω ανάλογα με το θέμα και την ικανότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή στην ανάλυση, τη σύνθεση και τη λογική επεξεργασία των δεδομένων. Οι συνηθέστερες προσεγγίσεις είναι η ερευνητική βιβλιογραφική εργασία, το πείραμα, η μελέτη διαφόρων περιπτώσεων και οι δημοσκοπήσεις.

1.2 Εκπαιδευτικοί στόχοι της Μ.Δ.Ε

Οι επιδιωκόμενοι εκπαιδευτικοί στόχοι, με την εκπόνηση της Μ.Δ.Ε, είναι οι ακόλουθοι:

- Η ανάπτυξη πρωτοβουλιών και η ενίσχυση της ικανότητας του φοιτητή να αντιμετωπίζει ένα πρόβλημα.
- Η ενίσχυση της μάθησης, μέσω της μελέτης και της επεξεργασίας ενός σημαντικού προβλήματος και η απόκτηση νέων γνώσεων μέσα από την ερευνητική διαδικασία.
- Η ενίσχυση της δεινότητας του φοιτητή να δίνει μια πλήρη και ορθή λύση στα προβλήματα, που πιθανόν αναφύονται.
- Η εξάσκηση του φοιτητή στο να αναζητά, να διερευνά, να επιλέγει, να χρησιμοποιεί και να καταγράφει στοιχεία από βιβλιογραφικές πηγές.
- Η εξάσκηση του φοιτητή στην συγγραφή και παρουσίαση ενός κειμένου με στοιχεία και από βιβλιογραφικές πηγές, χωρίς να αλλοιώνεται η έννοια των πληροφοριών από το πρωτότυπο.
- Η εκπαίδευση του φοιτητή στην ικανότητα της συγγραφής όχι μόνον μιας διπλωματικής εργασίας αλλά κάθε είδους κειμένου που να χρειάζεται να εμπεριέχει επιστημονική σκέψη, παρουσίαση θέσεων και προτάσεων, υποβολή νέων ιδεών και κατευθύνσεων και εν γένει, κάθε είδος κειμένου, που να εξυπηρετεί την επιστημονικότητα του συντάκτη και την προώθηση των ιδεών και των προτάσεών του.

Άρθρο 2. Ανάλυση και εκπόνηση Μ.Δ.Ε

Η Μ.Δ.Ε εκπονείται στο τέταρτο (4^ο) εξάμηνο σπουδών, εφόσον ο φοιτητής την επιλέξει αντί τριών επιλεγόμενων μαθημάτων.

Διπλωματική εργασία δικαιούνται να αναλάβουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, που ολοκλήρωσαν τα πρώτα δύο (2) πρώτα εξάμηνα σπουδών και έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τουλάχιστον έξι (6) μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών.

Οι διπλωματικές εργασίες του ΔΜΠΣ οργανώνονται, συντονίζονται και παρακολουθούνται, μέσω της ιστοσελίδας: <http://e-du.edutech.uniwa.gr>

2.1 Επιβλέποντες Καθηγητές

Ο Επιβλέπων καθηγητής της Μ.Δ.Ε μπορεί να ανήκει σε όλες τις κατηγορίες διδασκόντων/ουσών που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο ΔΠΜΣ (σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4485/2017) ή να είναι μέλος ΔΕΠ του ΠΑ.Δ.Α και του Πανεπιστημίου Λεμεσού.

Τα λοιπά μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μπορεί να ανήκουν σε όλες τις κατηγορίες διδασκόντων, που δύναται να αναλάβουν διδακτικό έργο σε ΠΜΣ, σύμφωνα με το άρθρο 36 του Ν. 4485/17.

Ο αριθμός των Μ.Δ.Ε ανά Επιβλέποντα, στη διάρκεια ενός ακαδημαϊκού έτους καλό είναι να μην ξεπερνάει τις πέντε (5), ώστε να υπάρχει κατά το δυνατόν ισόρροπη κατανομή του εκπαιδευτικού έργου μεταξύ των καθηγητών.

2.2 Δήλωση πεδίων επιστημονικού ενδιαφέροντος

Στο τέλος του τρίτου (3^{ου}) εξαμήνου σπουδών:

- οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δηλώνουν ηλεκτρονικά ένα (1) πεδίο επιστημονικού ενδιαφέροντος.
- οι υποψήφιοι επιβλέποντες καθηγητές δηλώνουν ένα (1) έως τρία (3) πεδία επιστημονικού ενδιαφέροντος.

Τα πεδία επιστημονικού ενδιαφέροντος, με το αντίστοιχο περιεχόμενο, περιλαμβάνονται στον Πίνακα Ι.

Για τους υποψήφιους επιβλέποντες, η ηλεκτρονική δήλωση αντιστοιχεί σε αίτηση προς τη γραμματεία ότι οι επιθυμούν να αναλάβουν την καθοδήγηση νέων διπλωματικών εργασιών στο επόμενο εξάμηνο, ήτοι να ορισθούν ως *Επιβλέποντες Α*.

Για τους φοιτητές, η δήλωση αυτή αντιστοιχεί σε αίτηση προς τη γραμματεία ότι επιθυμούν την έναρξη της εκπόνησης Μ.Δ.Ε στο επόμενο εξάμηνο. Οι φοιτητές

μπορούν να κάνουν *μία (1) μόνο* επιλογή, αλλά μπορούν να την τροποποιήσουν όσες φορές θέλουν μέχρι τη λήξη της προθεσμίας δήλωσης πεδίου επιστημονικού ενδιαφέροντος.

Ο Συντονιστής του μαθήματος και η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (Ε.Π.Σ) του Δ.Π.Μ.Σ διατηρεί το δικαίωμα να αναθεωρεί την λίστα των πεδίων επιστημονικού ενδιαφέροντος, ανάλογα με τη ζήτηση και τις εκπαιδευτικές/ ερευνητικές ανάγκες του Δ.Π.Μ.Σ.

Πίνακας Ι: Πεδία επιστημονικού ενδιαφέροντος

Αριθμός πεδίου	Επιστημονικό πεδίο	Περιεχόμενο
1	Προσχολική αγωγή	Αφορά κυρίως νηπιαγωγούς και βρεφονηπιοκόμους ή άτομα που θέλουν να ασχοληθούν ερευνητικά με αυτές τις ηλικίες.
2	Πρωτοβάθμια & Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	Αφορά κυρίως δασκάλους ή άτομα που θέλουν να ασχοληθούν ερευνητικά με μαθητές παιδικής, προεφηβική και εφηβικής ηλικίας.
3	Τεχνική εκπαίδευση, άτυπη εκπαίδευση ενηλίκων και τριτοβάθμια εκπαίδευση	Αφορά την τεχνική εκπαίδευση μέσω των ΕΠΑΛ αλλά και κάθε μορφής τεχνική, επαγγελματική εκπαίδευση π.χ. τεχνικές σχολές, σχολές μαθητείας ΟΑΕΔ. Συμπεριλαμβάνεται και η άτυπη εκπαίδευση μέσω μαθητείας, σεμιναρίων, επαγγελματικής ενασχόλησης κ.α. και η τριτοβάθμια εκπαίδευση.
3	Εκπαίδευση εξ' αποστάσεως και εφαρμογή τεχνολογιών στην εκπαίδευση	Αφορά την εκπαίδευση με μεθόδους εξ' αποστάσεως σε οποιαδήποτε βαθμίδα εκπαίδευσης καθώς και την εκπαίδευση μέσω σύγχρονων τεχνολογιών σε οποιαδήποτε βαθμίδα της εκπαίδευσης.
5	Εκπαίδευση εκπαιδευτικών μειονοτήτων, τρίτη ηλικία	Αφορά την εκπαίδευση εκπαιδευτικών μειονοτήτων (π.χ. παιδιά ρομά, προσφύγων, μουσουλμανικής μειονότητας, αλλοδαπών που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα) σε οποιαδήποτε βαθμίδα εκπαίδευσης και την εκπαίδευση στη τρίτη ηλικία.
6	Εφαρμογές βιοϊατρικών επιστημών στην εκπαίδευση, Νευροβιολογία, Γενετική μαθησιακών δυσκολιών	Αφορά την βιοϊατρική προσέγγιση της εκπαίδευσης σε ότι αφορά την νευροβιολογική φάση αυτής, την εκπαίδευση σε χρόνιους πάσχοντες και την γενετική προέλευση μαθησιακών δυσκολιών.

7	Ειδική αγωγή	Αφορά εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που θέλουν να ασχοληθούν με την ειδική αγωγή και να λάβουν την σχετική πιστοποίηση.
---	--------------	--

2.3 Ανάληψη Μ.Δ.Ε

Μετά την ολοκλήρωση των δηλώσεων πεδίων επιστημονικού ενδιαφέροντος από υποψήφιους επιβλέποντες και φοιτητές, οι φοιτητές μπορούν να αναζητήσουν Επιβλέποντα Α για την διπλωματική τους εργασία, στο ίδιο ερευνητικό πεδίο με αυτό της δήλωσής τους.

Οι φοιτητές δηλώνουν οι ίδιοι το θέμα της διπλωματικής τους εργασίας και το όνομα του Επιβλέποντα Α (αλλά όχι του Επιβλέποντα Β), στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Το θέμα της Μ.Δ.Ε μπορεί να κινείται σε αμιγώς θεωρητικό επίπεδο, να περιλαμβάνει έρευνα πεδίου ή να στοχεύει στην παραγωγή ενός ολοκληρωμένου προϊόντος. Σε κάθε περίπτωση, η επιλογή του θέματος και της μεθοδολογίας θα πρέπει να διασφαλίζουν τη σημαντικότητα της έρευνας.

Σε περίπτωση που οι φοιτητές δεν καταλήξουν σε τίτλο Μ.Δ.Ε και Επιβλέποντα Α, ο Συντονιστής του μαθήματος, αναθέτει τον φοιτητή σε διδάσκοντα αντίστοιχου ερευνητικού πεδίου, λαμβάνοντας υπόψη το ερευνητικό πεδίο που έχει δηλωθεί από το φοιτητή.

Η Μ.Δ.Ε εκπονείται, υποβάλλεται και παρουσιάζεται *ατομικά* από κάθε φοιτητή.

Δίνεται η δυνατότητα εκπόνησης *ερευνητικών* Μ.Δ.Ε από δύο (2) μεταπτυχιακούς φοιτητές, στην περίπτωση που το αιτηθούν οι φοιτητές, με σύμφωνη γνώμη του Επιβλέποντα Α και έγκριση από την Ε.Π.Σ. Αυτές οι διπλωματικές εργασίες θα πρέπει να έχουν *αμιγώς* ερευνητικό προσανατολισμό, ο οποίος να δικαιολογεί το μείρασμα του σχετικού φόρτου σε δύο φοιτητές.

Επίσης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη πως η έκταση του επιστημονικού αντικειμένου θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να είναι δυνατή, με το φόρτο εργασίας

που προβλέπεται, η ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας στη διάρκεια ενός ακαδημαϊκού εξαμήνου.

2.4 Στάδια εκπόνησης της Μ.Δ.Ε

Στην έναρξη του τέταρτου (4^{ου}) εξαμήνου, ο Συντονιστής του μαθήματος αναθέτει σε καθένα από τους διδάσκοντες ρόλο Επιβλέποντα Β, σε διπλωματικές εργασίες, με βάση τα επιστημονικά πεδία, που έχουν δηλωθεί από το διδάσκοντα.

Η διπλωματική εργασία εκτελείται με ευθύνη του/της φοιτητή/φοιτήτριας και με τη συνεχή παρακολούθηση, καθοδήγηση και αξιολόγηση της Μ.Δ.Ε από τους Επιβλέποντες Α και Β.

Στην περίπτωση που συντρέχουν λόγοι π.χ. εκπαιδευτικής άδειας, συνταξιοδότησης ή άλλοι λόγοι, που επιβάλλουν την απουσία του Επιβλέποντα κατά την περίοδο εξέτασης της διπλωματικής εργασίας, ο Συντονιστής των Μ.Δ.Ε ορίζει άλλο επιβλέποντα με τα ίδια ερευνητικά ενδιαφέροντα.

Τα θέματα των Μ.Δ.Ε, η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή και οι ημερομηνίες υποβολής των ενδιάμεσων και της τελικής προόδου ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ, μετά από έγκριση από τη Ε.Π.Σ.

2.4.1 Εκπαίδευση στη σύνταξη διπλωματικών εργασιών

Οι φοιτητές, πριν την έναρξη εκπόνησης της Μ.Δ.Ε, εκπαιδεύονται ηλεκτρονικά ή δια ζώσης σε θέματα που αφορούν τη σύνταξη των διπλωματικών εργασιών και την αναζήτηση και εισαγωγή βιβλιογραφικών πηγών, σύμφωνα με διεθνή πρότυπα.

Το ΔΠΜΣ έχει θεσπίσει σειρά κανόνων, ώστε η εμφάνιση των διπλωματικών εργασιών να είναι ενιαία και να υπάρχει η σχετική ομοιομορφία, η οποία επιτρέπει τη σύγκριση και αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας.

2.4.1.1 Δομή της Μ.Δ.Ε

Οι διπλωματικές εργασίες γράφονται σε μέγεθος σελίδας Α4.

Τα στοιχεία «Περίληψη», «Summary», «Πίνακας Περιεχομένων», «Πίνακας Συμβόλων» φέρουν λατινική αρίθμηση.

Τα κεφάλαια και υποκεφάλαια του κύριου μέρους της διπλωματικής φέρουν αρίθμηση, σύμφωνα με το δεκαδικό σύστημα (π.χ. κεφάλαιο 2, υποκεφάλαιο 2.1, υποκεφάλαιο 2.1.1. κλπ., μέχρι τετραψήφια αρίθμηση).

Το πρώτο τμήμα μίας Μ.Δ.Ε, με τίτλο «Εισαγωγή», πραγματεύεται όλες τις πληροφορίες που χρειάζονται για την κατανόηση και δικαιολόγηση των πειραμάτων που πραγματοποιήθηκαν. Ο αναγνώστης εισάγεται στο πρόβλημα που τίθεται και στις έρευνες ή στα ερωτήματα που οδήγησαν σε αυτό.

Το δεύτερο τμήμα, με τίτλο «Μεθοδολογία» περιέχει την ερευνητική μέθοδο, το δείγμα μελέτης, το ερευνητικό υλικό ή/και εργαλεία, την ερευνητική διαδικασία.

Το τρίτο τμήμα, με τίτλο «Αποτελέσματα» περιγράφει ποια είναι τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την έρευνα. Ιδιαίτερη φροντίδα δίνεται στην εύληπτη και κατανοητή παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

Εάν υπάρχει στατιστική ανάλυση δεδομένων, παρεμβάλλεται ενότητα με τίτλο: «Στατιστική ανάλυση», όπου περιγράφονται οι στατιστικές τεχνικές, που εφαρμόστηκαν.

Το τέταρτο τμήμα, με τίτλο «Συζήτηση», περιγράφει παρόμοιες εργασίες που έχουν πραγματοποιηθεί από άλλους και συγκρίνονται και σχολιάζονται τα αποτελέσματα.

Τέλος παρατίθενται τα «Συμπεράσματα» για τα αποτελέσματα και τις πιθανές προοπτικές.

Πριν την «Εισαγωγή» και μετά τον Πίνακα Περιεχομένων, είναι σκόπιμο να παρεμβάλλεται ένας Κατάλογος Συντομογραφιών, που έχουν χρησιμοποιηθεί στη Μ.Δ.Ε, με το διεθνή όρο και την απόδοση στην ελληνική γλώσσα. Σε όλο το υπόλοιπο κείμενο γράφεται είτε η ελληνική απόδοση είτε η συντομογραφία.

Γενικότερα, Πίνακες και Σχήματα που περιλαμβάνονται στη Μ.Δ.Ε θα πρέπει να έχουν επεξηγηματική επιγραφή (λεζάντα) και να αριθμούνται ανά κεφάλαιο (π.χ. Πίνακας 2.1, Σχήμα 3.2 κλπ.), ανεξάρτητα αν υπάρχει αναφορά στο περιεχόμενο τους εντός

του κειμένου και όλες οι χρησιμοποιούμενες υπερσυνδέσεις θα πρέπει να είναι ενεργοποιημένες.

2.4.1.2 Εύρεση, μελέτη και εισαγωγή βιβλιογραφικών πηγών

Οι βιβλιογραφικές πηγές πληροφοριών κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Οι πρωτογενείς βιβλιογραφικές πηγές είναι τα βιβλία, τα άρθρα επιστημονικών περιοδικών, τα πρακτικά συνεδρίων, οι αναφορές και εκδόσεις επισήμων και επιστημονικών φορέων, οι κυβερνητικές εκδόσεις κλπ. Μόνο οι πρωτογενείς πηγές είναι αυτές που διαμορφώνουν τη βιβλιογραφία της έρευνας και το αυστηρό επιστημονικό υπόβαθρο του επιστήμονα.
- Οι δευτερογενείς βιβλιογραφικές πηγές είναι μονογραφίες, εγχειρίδια, άρθρα επισκοπήσεων, επιστημονικές περιλήψεις διαφόρων θεμάτων, ευρετήρια δημοσιεύσεων για την ανεύρεση ειδικών δημοσιεύσεων κλπ.
- Οι τριτογενείς βιβλιογραφικές πηγές είναι διάφοροι οδηγοί, γενικού περιεχομένου βιβλιογραφίες, εγκυκλοπαίδειες κλπ., που κυρίως συντείνουν στην απλή ενημέρωση για κάποιο θέμα.
- Πολυμέσα (Multimedia): Οι πηγές της διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι οπτικοακουστικό υλικό (video, εκπομπές τηλεόρασης/ραδιοφώνου). Τέτοιες πηγές προσθέτουν αξία στη διπλωματική εργασία με ανάλογο θέμα και θα πρέπει οι φοιτητές να καταφεύγουν και σε αυτές.

Η παράθεση των βιβλιογραφικών αναφορών στο κείμενο μπορεί να γίνει σύμφωνα με διάφορα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα.

Ο πιο δημοφιλής τρόπος είναι αυτός σύμφωνα με τον οποίο οι βιβλιογραφικές αναφορές παρατίθενται αριθμητικά μέσα σε αγκύλες, σύμφωνα με τη σειρά που εμφανίζονται στο κείμενο. Η περίληψη δεν περιέχει αναφορές.

2.4.2 Πρώτη πρόοδος -σύνταξη αρχικών σελίδων

Δύο μήνες από την έναρξη του τέταρτου (4^{ου}) εξαμήνου, ο φοιτητής αναρτά στην πλατφόρμα moodle το κείμενο της πρώτης προόδου, το οποίο είναι ορατό από τον

επιβλέποντα Α (εισηγητή) και τον επιβλέποντα Β (βαθμολογητή). Το κείμενο αυτό περιέχει συγκεκριμένες σελίδες και περιεχόμενο, σύμφωνα με τις αναρτημένες οδηγίες.

Οι δύο επιβλέποντες αξιολογούν την 1^η πρόοδο με κλίμακα: Δεκτή, Δεκτή με επιφυλάξεις, Απόρριψη λόγω εκπρόθεσμης δήλωσης, Απόρριψη. Σε περίπτωση απόρριψης αποστέλλονται σχόλια και παρατηρήσεις στον φοιτητή. Ο φοιτητής έχει χρόνο να κάνει τις απαραίτητες διορθώσεις μέχρι την δεύτερη πρόοδο.

Διπλωματικές εργασίες που δεν έχουν υποβληθεί στην πρώτη πρόοδο ή δεν έχουν εγκριθεί έστω και από έναν από τους δύο επιβλέποντες δεν μπορούν να υποβληθούν στη δεύτερη πρόοδο.

2.4.3 Δεύτερη πρόοδος - τελικό προσχέδιο του κειμένου

Δύο μήνες πριν από την παρουσίαση των διπλωματικών εργασιών, ο φοιτητής στέλνει στον επιβλέποντα Α (εισηγητή) και στον επιβλέποντα Β (βαθμολογητή) το κείμενο της δεύτερης προόδου.

Το κείμενο αυτό ακολουθεί τη μορφοποίηση που έχει ζητηθεί στην πρώτη πρόοδο και περιέχει την ανάπτυξη όλης της διπλωματικής εργασίας, χωρίς όμως να αποτελεί υποχρεωτικά και το τελικό κείμενο. Π.χ. μπορεί να λείπουν τα τελικά συμπεράσματα, να περιέχει ακόμα ελλείψεις, ορθογραφικά και συντακτικά λάθη. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει το κείμενο αυτό να είναι σε μορφή που θα επιτρέπει την ολοκλήρωση του σε λιγότερο από ένα μήνα.

Σε περίπτωση απόρριψης αποστέλλονται σχόλια και παρατηρήσεις στο φοιτητή. Ο φοιτητής έχει χρόνο να κάνει τις απαραίτητες διορθώσεις μέχρι την τρίτη πρόοδο.

Διπλωματικές εργασίες που δεν έχουν υποβληθεί στην δεύτερη πρόοδο ή δεν έχουν εγκριθεί χωριστά από τους δύο επιβλέποντες δεν μπορούν να υποβληθούν στη τρίτη πρόοδο.

2.4.4 Τρίτη πρόοδος - παράδοση τελικού κειμένου

Το αργότερο δύο εβδομάδες πριν την παρουσίαση των διπλωματικών εργασιών οι φοιτητές καταθέτουν το τελικό κείμενο της Μ.Δ.Ε.

Αυτό το κείμενο βαθμολογείται από τους επιβλέποντες Α και Β σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 3 «Κριτήρια αξιολόγησης της διπλωματικής εργασίας».

2.4.5 Έλεγχος λογοκλοπής

Κάθε φοιτητής είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο του ποσοστού ομοιότητας του κειμένου του με διεθνείς βάσεις εγγράφων (έλεγχος λογοκλοπής) και την ανάρτηση του παραγόμενου εγγράφου ομοιότητας (similarity report) στην πλατφόρμα του μαθήματος.

Το έγγραφο λογοκλοπής ελέγχεται από τον Επιβλέποντα Α, ο οποίος ανάλογα απορρίπτει ή αποδέχεται την εγκυρότητα της Μ.Δ.Ε.

2.4.6 Έλεγχος τήρησης του προτύπου Μ.Δ.Ε.

Οι διπλωματικές εργασίες συντάσσονται με συγκεκριμένο πρότυπο έτσι ώστε το σύνολο αυτών να ακολουθεί την ίδια δομή και σύνταξη.

Στο στάδιο αυτό οι φοιτητές αναρτούν το τελικό κείμενο της Μ.Δ.Ε σε ειδική θέση στο moodle, όπου ο Συντονιστής των Μ.Δ.Ε ελέγχει την τήρηση του προτύπου και ανάλογα αποδέχεται ή απορρίπτει την Μ.Δ.Ε.

Την αποδοχή του τελικού κειμένου ακολουθεί η ανάρτηση στο Ιδρυματικό Αποθετήριο «Πολυνόη».

Στην περίπτωση απόρριψης, ο φοιτητής οφείλει να διορθώσει τη Μ.Δ.Ε, σύμφωνα με τις προδιαγραφές.

2.4.7 Τέταρτη πρόοδος- παρουσίαση Μ.Δ.Ε

Οι διπλωματικές εργασίες που πέρασαν με επιτυχία τις τρεις πρώτες προόδους παρουσιάζονται ενώπιον του Επιβλέποντα Α και του Επιβλέποντα Β. Εάν απουσιάζει ένας από τους δύο Επιβλέποντες, αντικαθίσταται από τον Επιβλέποντα Γ.

Οι ημερομηνίες και ώρες παρουσίασης δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΔΠΜΣ στην αρχή της ακαδημαϊκής χρονιάς.

2.4.8 Χρονική διάρκεια εκπόνησης και φόρτος εργασίας της Μ.Δ.Ε

Η διάρκεια εκπόνησης της μεταπτυχιακής εργασίας δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός εξαμήνου.

Εφόσον, ο/η φοιτητής/τρια δεν είναι σε θέση να ολοκληρώσει τη ΜΔΕ, μέσα στον προβλεπόμενο χρόνο, είναι δυνατόν να ζητήσει παράταση για ένα ακόμη ακαδημαϊκό εξάμηνο, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 9.3 του Κανονισμού Λειτουργίας του ΔΠΜΣ.

Ο φόρτος εργασίας που απαιτείται να καταβάλει κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διπλωματικής του/της εργασίας αποτιμάται μεταξύ επτακοσίων πενήντα (750) και εννιακοσίων (900) ωρών εργασίας, οι οποίες αντιστοιχούν σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες. Ως εκ τούτου, η μέση ωριαία απασχόληση την εβδομάδα υπολογίζεται τριάντα δύο (32) έως τριάντα έξι (36) ώρες κατά προσέγγιση.

Η εξέτασή της γίνεται κατά τη λήξη του 4^{ου} εξαμήνου, εφόσον ο/η φοιτητής/τρια έχει τακτοποιήσει το σύνολο των οικονομικών του υποχρεώσεων προς το Δ.Π.Μ.Σ.

2.4.9 Αλλαγή τίτλου και Εισηγητή Μ.Δ.Ε

Η αλλαγή του τίτλου και του Εισηγητή της Μ.Δ.Ε μπορεί να γίνει σε όλα τα στάδια υποβολής της (πρώτη πρόοδος, δεύτερη πρόοδος, τελικό κείμενο).

Η αλλαγή ερευνητικού πεδίου επιτρέπεται, ύστερα από έγκριση της Συντονιστικής Επιτροπής του ΔΠΜΣ.

2.4.10 Γλώσσα συγγραφής Μ.Δ.Ε

Η γλώσσα συγγραφής και εξέτασης των Μ.Δ.Ε είναι η Ελληνική. Εξαίρεση αποτελούν ο τίτλος, η περίληψη και τα ονοματεπώνυμα φοιτητή και Επιβλέποντα Α, τα οποία θα πρέπει να είναι μεταφρασμένα και στην Αγγλική.

2.5 Παραδοτέα Μ.Δ.Ε

2.5.1 Κείμενο διπλωματικής εργασίας

Για το κείμενο της Μ.Δ.Ε, το περιεχόμενο και η σύνταξή του αποτελεί τον κύριο στόχο της αξιολόγησης. Το μέγεθος του κυρίως κειμένου θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 8.000 λέξεις, η έκτασή του όμως εξαρτάται από το αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας. Στο σύνολο των 8000 λέξεων εξαιρούνται τα περιεχόμενα, οι περιλήψεις, η βιβλιογραφία, οι πίνακες και οι λεζάντες.

2.5.2 Multimedia

Στη περίπτωση που το αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας είναι η ανάπτυξη νέων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, ο φοιτητής παραδίδει οπτικοακουστικό υλικό από αυτές, όπως video, φωτογραφίες, γραφιστικά.

2.5.3 Software/websites/Apps

Στη περίπτωση που το αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας είναι η ανάπτυξη πρωτότυπου λογισμικού ή ιστοσελίδας παραδίδεται με κάποιο πρόσφορη μορφή το υλικό αυτό τουλάχιστον για την κρίση του εισηγητή και των άλλων μελών της εξεταστικής επιτροπής.

2.5.4 Κατασκευές

Στη περίπτωση που το αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας είναι η ανάπτυξη νέων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με την χρήση κατασκευών (παιχνίδια, κατασκευές ρομποτικής) οι κατασκευές αυτές θα πρέπει να είναι διαθέσιμες τουλάχιστον για την παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 3. Κριτήρια αξιολόγησης, παρουσίαση και βαθμολόγηση της Μ.Δ.Ε

3.1 Εγκυρότητα του περιεχομένου (30%)

Η βαθμολόγηση στηρίζεται στην ποιότητα των αναφορών που χρησιμοποιούνται. Η χρήση μεγάλου αριθμού πρωτογενών πηγών παίρνει τον μέγιστο βαθμό. Αντίθετα, η χρήση δευτερογενών πηγών περιορίζει τον βαθμό. Ως δευτερογενείς πηγές θεωρούνται ιστοσελίδες, εφημερίδες, νόμοι, εγκύκλιοι κ.α. Ο βαθμός θα κριθεί από τον αριθμό των αναφορών, την αναλογία πρωτογενών/δευτερογενών πηγών και την κατανομή των παραπομπών εντός του κειμένου. Αναλυτικά:

- 0 βαθμοί: Υπάρχουν λιγότερες από 10 αναφορές αρκετές από τις οποίες είναι δευτερογενείς. Δεν υπάρχουν παραπομπές μέσα στο κείμενο.
- 5 βαθμοί: Υπάρχουν λιγότερες 25 αναφορές και τουλάχιστον οι μισές από αυτές είναι δευτερογενείς. Δεν υπάρχουν πολλές παραπομπές μέσα στο κείμενο.
- 10 βαθμοί: Υπάρχουν περισσότερες από 20 αναφορές αλλά οι περισσότερες από αυτές είναι δευτερογενείς.
- 15 βαθμοί: Υπάρχουν περισσότερες από 25 αναφορές, δεν υπάρχουν όμως πολλές παραπομπές μέσα στο κείμενο. Ει πολύ μεγάλος αριθμός αναφορών αλλά η πλειοψηφία αυτών είναι δευτερογενείς.
- 20 βαθμοί: Υπάρχουν περισσότερες από 25 αναφορές, η πλειοψηφία των οποίων είναι πρωτογενείς αλλά δεν υπάρχουν εκτεταμένες ή σωστά τοποθετημένες παραπομπές εντός του κειμένου.
- 30 βαθμοί: Υπάρχουν περισσότερες από 25 αναφορές, η πλειοψηφία των οποίων είναι πρωτογενείς με εκτεταμένες παραπομπές εντός του κειμένου.

3.2 Δομή της διπλωματικής εργασίας (10%)

Με το κριτήριο αυτό ελέγχεται αν η Μ.Δ.Ε ακολουθεί τις οδηγίες που έχουν δοθεί ή εφαρμόζει, κατά κοινή ομολογία, καλές πρακτικές στην σύνταξη της. Αναλυτικά:

- 0 βαθμοί: Δεν εφαρμόστηκαν καθόλου οι οδηγίες που δόθηκαν.
- 5 βαθμοί: Εφαρμόστηκαν εν μέρει μόνο οι οδηγίες που δόθηκαν.
- 10 βαθμοί: Εφαρμόστηκαν κατά γράμμα οι οδηγίες που δόθηκαν.

3.3 Επιστημονική επάρκεια της ανασκόπησης (10%)

Είτε η Μ.Δ.Ε είναι ερευνητική, είτε ανασκόπηση είτε ακόμα εφαρμογή κάποιας πρωτότυπης διδακτικής μεθόδου διδασκαλίας, θα υπάρχει κάποια ανασκόπηση βιβλιογραφικών αναφορών. Θα πρέπει η ανασκόπηση να καλύπτει επιστημονικά το θέμα της διπλωματικής εργασίας χωρίς να ξεφεύγει από αυτό. Αναλυτικά:

- 0 βαθμοί: Δεν υπάρχει βιβλιογραφική ανασκόπηση ή είναι πολύ μικρή.
- 5 βαθμοί: Η βιβλιογραφική ανασκόπηση δεν καλύπτει πλήρως το θέμα ή είναι εκτός θέματος.
- 10 βαθμοί: Η βιβλιογραφική ανασκόπηση καλύπτει πλήρως το θέμα.

3.4 Ορθή χρήση βιβλιογραφικών προτύπων (5%)

Οι φοιτητές οφείλουν να ακολουθούν πιστά ένα από τα καθιερωμένα βιβλιογραφικά πρότυπα (π.χ. APA, Harvard, Numeric κ.α.). Ανάλογα με το βιβλιογραφικό πρότυπο που ακολουθούν, θα πρέπει να συντάσσουν και τις αναφορές εντός του κειμένου. Αναλυτικά:

- 0 βαθμοί: Δεν εφαρμόστηκε σωστά το βιβλιογραφικό πρότυπο ή δεν υπήρχε καθόλου.
- 3 βαθμοί: Επιλέχτηκε συγκεκριμένο βιβλιογραφικό πρότυπο αλλά δεν εφαρμόστηκε σωστά.
- 5 βαθμοί: Εφαρμόστηκε με επάρκεια το βιβλιογραφικό πρότυπο που επιλέχτηκε.

3.5 Σωστή χρήση της Ελληνικής Γλώσσας (5%)

Αφορά ορθογραφικά και συντακτικά λάθη που εντοπίζονται εντός του κειμένου. Αναλυτικά:

- 0 βαθμοί: Υπάρχουν πάνω από 5 ορθογραφικά, συντακτικά λάθη ανά σελίδα (συμπεριλαμβάνονται και τα λάθη πληκτρολόγησης).
- 5 βαθμοί: Υπάρχουν λιγότερα από 4 ορθογραφικά, συντακτικά λάθη ανά σελίδα (συμπεριλαμβάνονται και τα λάθη πληκτρολόγησης).

3.6 Καινοτόμα στοιχεία και ερευνητικές προοπτικές (20%)

Θετικά βαθμολογείται η Μ.Δ.Ε που το θέμα της είναι καινοτόμο, όπως είναι οι ερευνητικές εργασίες νέων διδακτικών μεθόδων ή η εφαρμογή τους σε ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ομάδες. Μία τέτοια Μ.Δ.Ε μπορεί να λάβει το μέγιστο του βαθμού, αν κριθεί ότι μπορεί να παρουσιαστεί σε συνέδριο. Με άριστα επίσης βαθμολογούνται οι Μ.Δ.Ε που σχετίζονται με καινοτόμες δράσεις στην κοινότητα και λαμβάνουν σχετική δημοσιότητα. Αναλυτικά:

- 0 βαθμοί: Η διπλωματική εργασία πραγματεύεται ένα πολύ κοινό θέμα, που είναι αναπτυγμένο στα εκπαιδευτικά συγγράμματα.
- 10 βαθμοί: Η διπλωματική εργασία δεν προωθεί καινοτόμα στοιχεία στην εκπαίδευση ή δεν έχει ερευνητικές προοπτικές.
- 15 βαθμοί: Η διπλωματική εργασία προωθεί καινοτόμα στοιχεία στην εκπαίδευση ή/και έχει ερευνητικές προοπτικές.
- 20 βαθμοί: Η διπλωματική εργασία προωθεί καινοτόμα στοιχεία και είναι σε θέση να παρουσιασθεί σε συνέδριο.

3.7 Παρουσίαση (20%)

Το στάδιο της παρουσίασης δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές και να αναπτύξουν την ρητορική δεινότητα και επικοινωνιακή τους δυνατότητα. Ανάλογα με το θέμα, μπορεί να επιδείξουν διαφάνειες, κατασκευές, εφαρμογές πληροφορικής κ.α. Εάν δεν γίνει παρουσίαση, αφαιρείται ο ανάλογος βαθμός. Αναλυτικά:

- 0 βαθμοί: Δεν έγινε ακόμα παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας ή δεν προβλέπεται να γίνει.
- 5 βαθμοί: Δεν τηρήθηκε ο προβλεπόμενος χρόνος, η παρουσίαση είχε πολλά λάθη, οι φοιτητές διάβαζαν από έγγραφο την παρουσίαση τους, δεν απάντησαν σωστά στις ερωτήσεις.
- 10 βαθμοί: Η παρουσίαση ήταν σε επαγγελματικό επίπεδο, αλλά δεν τηρήθηκε ο προβλεπόμενος χρόνος ή οι φοιτητές δεν απάντησαν σωστά στις ερωτήσεις.
- 15 βαθμοί: Τηρήθηκε ο προβλεπόμενος χρόνος, η παρουσίαση ήταν σε επαγγελματικό επίπεδο, οι φοιτητές γνώριζαν άριστα το θέμα τους, αλλά οι φοιτητές δεν επέλεξαν την κατάλληλη μέθοδο για την παρουσίαση τους.

- 20 βαθμοί: Τηρήθηκε ο προβλεπόμενος χρόνος, η παρουσίαση ήταν σε επαγγελματικό επίπεδο και οι φοιτητές γνώριζαν άριστα το θέμα τους, οι φοιτητές επέλεξαν την κατάλληλη μέθοδο για την παρουσίαση τους.

Η παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας μπορεί να γίνει με: Σύντομη διάλεξη 10 – 15 λεπτών με διαφάνειες.

Η παρουσίαση θα πρέπει να περιλαμβάνει 20-25 διαφάνειες, με αρίθμηση και εμφανή τίτλο. Η εμφάνιση και το στυλ των διαφανειών είναι επιλογή του/της φοιτητή/φοιτήτριας.

Η πρώτη διαφάνεια θα έχει τα λογότυπα του πανεπιστημίου, των τμημάτων, του μεταπτυχιακού, τον τίτλο της εργασίας και τα ονόματα των συντελεστών.

Η τελευταία σελίδα θα περιέχει ευχαριστίες προς το κοινό ή σε κάποιο πρόσωπο.

- Με την επίδειξη κατασκευών π.χ. ρομποτικής, παιχνίδια προσχολικής αγωγής.
- Με την παρουσίαση λογισμικού, ιστοσελίδων ή εφαρμογής (App) που δημιουργήθηκε για αυτό τον σκοπό.

Η βαθμολόγηση του γραπτού κειμένου προηγείται της παρουσίασης. Η παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας γίνεται εφόσον το κείμενο της διπλωματικής εργασίας έχει λάβει τουλάχιστον 40 μονάδες.

Άρθρο 4. Ψηφιακές υπογραφές και ανάρτηση της Μ.Δ.Ε στο Ιδρυματικό Αποθετήριο «Πολυνόη»

Στο κύριο σώμα της Μ.Δ.Ε, μετά τη σελίδα τίτλου, πρέπει να αναγράφονται τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής και να ακολουθεί η σχετική «Δήλωση Συγγραφέα».

4.1 Ψηφιακές υπογραφές

Κάθε Μ.Δ.Ε φέρει, στη σελίδα της "Δήλωσης Συγγραφέα", *τρεις ψηφιακές υπογραφές*: του Επιβλέποντα Α, του Επιβλέποντα Β και του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Τα μέλη ΔΕΠ αποκτούν ψηφιακή υπογραφή τύπου Α, ενώ οι εξωτερικοί συνεργάτες αποκτούν ψηφιακή υπογραφή τύπου Β.

Ψηφιακή υπογραφή τύπου Α (μέλη ΔΕΠ): πιστοποιητικά που αποθηκεύονται μόνο σε Ασφαλή Διάταξη Δημιουργίας Υπογραφής (ΑΔΔΥ) που είναι κρυπτογραφική συσκευή με συγκεκριμένες προδιαγραφές (π.χ. USB token) και χρησιμοποιούνται για την πρόσβαση σε συστήματα όπως αυτό της ηλεκτρονικής γραμματείας του ΠαΔΑ ή για την ψηφιακή υπογραφή εγγράφων σύμφωνα με τις απαιτήσεις που επιβάλλει το ΠΔ 25/ΦΕΚ 44/25-02-2014 σχετικά με την χρήση ηλεκτρονικών υπογραφών στο Ελληνικό Δημόσιο. Τα πιστοποιητικά αυτής της κατηγορίας δεν μπορούν να αντιγραφούν σε άλλο μέσο.

Ψηφιακή υπογραφή τύπου Β (εξωτερικοί συνεργάτες): πιστοποιητικά που αποθηκεύονται σε οποιοδήποτε μέσο όπως τοπικά στον υπολογιστή ή σε usb stick, και χρησιμοποιούνται για υπηρεσίες όπως η ψηφιακή υπογραφή εγγράφων (για όπου δεν απαιτείται υποχρεωτικά χρήση υπογραφής τύπου Α) και μηνυμάτων email. Τα πιστοποιητικά αυτής της κατηγορίας μπορούν να αντιγραφούν σε άλλο μέσο.

Στη «Δήλωση Συγγραφέα», ο φοιτητής δύναται, με τη σύμφωνη γνώμη του Επιβλέποντα Καθηγητή, να δηλώσει ρητά την απαγόρευση πρόσβασης στο πλήρες κείμενο της Μ.Δ.Ε για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Με την ψηφιακή υπογραφή του, ο Επιβλέπων Καθηγητής δηλώνει ότι η εργασία έχει αξιολογηθεί και βαθμολογηθεί καθώς και ότι συμφωνεί με το χρονικό περιορισμό στην πρόσβαση στο πλήρες κείμενο της εργασίας. Μπορεί να γίνει επιλογή μεταξύ 6 ή 12 μηνών. Ο περιορισμός ισχύει *αποκλειστικά* για ερευνητικές εργασίες, που πρόκειται να δημοσιευτούν σε επιστημονικό περιοδικό.

4.2 Ανάρτηση της Μ.Δ.Ε στο Ιδρυματικό Αποθετήριο «Πολυνόη»

Οι Μ.Δ.Ε αναρτώνται στο ιδρυματικό αποθετήριο «Πολυνόη» με ευθύνη των μεταπτυχιακών φοιτητών. *Η αυτοαπόθεση αποτελεί προϋπόθεση για τη λήψη του Διπλώματος.*

Το Ιδρυματικό Αποθετήριο (Ι.Α.) «Πολυνόη» (“Polynoe”) του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής αποτελεί υποδομή οργανωμένου ψηφιακού περιεχομένου, η οποία δημιουργήθηκε με στόχο τη συγκέντρωση, την τεκμηρίωση και την προβολή της επιστημονικής παραγωγής του Ιδρύματος.

Σε αυτό καταχωρίζονται με συστηματικό τρόπο, ακολουθώντας τη διεθνή πρακτική και τα διεθνή πρότυπα, τεκμήρια από το σύνολο της εκπαιδευτικής ερευνητικής αλλά και της διοικητικής δραστηριότητας του Ιδρύματος, καθώς και ειδικού τύπου συλλογές όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο.

Το σύνολο του καταχωρισμένου υλικού διατίθεται στην Ακαδημαϊκή Κοινότητα και το ευρύ κοινό μέσω του Διαδικτύου, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν την Ανοικτή Πρόσβαση (Open Access), τις σχετικές άδειες χρήσης και τα ανοιχτά δεδομένα (Open Data).